

EXPUNERE DE MOTIVE

A PROIECTULUI DE LEGE privind BURSELE DE MĂRFURI

Proiectul de lege privind bursele de mărfuri este menit să acopere vidul legislativ din materia burselor de mărfuri, vid generat prin intrarea în vigoare a Legii 297/2004 privind piața de capital, care abrogă Legea 512/2002 pentru aprobarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 27/2002 privind piețele reglementate de mărfuri și instrumente financiare derivate. Demn de menționat este faptul că Legea 297/2004 nu conține norme juridice referitoare la bursele de mărfuri, referindu-se exclusiv la piețele reglementate de instrumente financiare. În acest fel se pune practic capăt tradiției de reglementare a domeniului burselor de mărfuri, tradiție care datează încă din perioada interbelică prin Legea Madgearu din 1929 și este continuată după 1989 prin adoptarea Ordonanței Guvernului 69/1997 privind bursele de mărfuri în prezent abrogată la rândul său.

Iată așadar că, în prezent, bursele de mărfuri, ca instituții esențiale ale unei economii de piață, sunt ignorate complet prin ultimele demersuri legislative, în contextul în care, până de curând, normele juridice care le guvernau consacrau principii fundamentale ale funcționării lor, precum transparența, eficiența, concentrarea cererii și ofertei într-o manieră de natură să permită formarea liberă a prețului. Mai mult decât atât, funcționarea de până acum a burselor de mărfuri a demonstrat, din plin, faptul că principiile enunțate de lege, transpuse în practică, le fac să fie instituții extrem de necesare peisajului instituțional caracteristic unei economii de piață.

Prezentul Proiect de lege a fost întocmit cu luarea în considerare a legislației europene incidente, transpunând regulile referitoare la organismele de autoreglementare, la decontarea instrumentelor financiare derivate pe o piață la disponibil (Directiva comună a Parlamentului European și a Consiliului Europei 2004/39/EC), precum și la nuanțarea obiectului de activitate al societăților de servicii de investiții financiare realizată prin normele europene referitoare la adecvarea capitalului societăților de servicii de investiții financiare și al instituțiilor de credit, norme care recunosc activitatea acestora pe o piață fizică (Directiva 93/6/EEC).

Proiectul de act normativ este structurat pe șapte capitole care tratează, într-o succesiune logică, principiile generale ce guvernează bursele de mărfuri (capitolul I), condițiile de constituire ale unei burse de mărfuri, precum și modul de funcționare

condițiile de constituire ale unei burse de mărfuri, precum și modul de funcționare (capitolul II), modul de desfășurare a activității membrilor unei burse de mărfuri (capitolul III), organizarea piețelor administrate de o bursă de mărfuri (capitolul IV), precum și consecințele nerespectării normelor instituite prin lege sau prin reglementările burselor de mărfuri (capitolul V). Capitolul VI din Proiectul de lege tratează aspecte referitoare la soluționarea eventualelor litigii izvorâte din aplicarea și interpretarea prevederilor actului normativ iar în final, (capitolul VII) sunt tratate aspecte referitoare la supravegherea și controlul activității desfășurate de o bursă de mărfuri și de membrii săi.

Din structura și conținutul său reiese, fără echivoc, că suntem în fața unui proiect menit să răspundă în mod concret cerințelor de organizare și reglementare a unei piețe libere.

Prin dezvoltarea în amănunt a modului de funcționare a pieței la disponibil, a pieței licitațiilor și a pieței creanțelor se oferă astfel mecanismele complete, ce determină funcționarea eficientă a unei burse de mărfuri. Proiectul lansează totodată și o piață mixtă ca o piață ce combină elemente ale pieței la disponibil și a pieței licitațiilor necesară pentru introducerea la tranzacționarea a unor mărfuri sau a unor produse noi.

Astfel, piața la disponibil este administrată în scopul tranzacționării contractelor spot și forward, piață ce asigură livrarea fizică de marfă, piața licitațiilor este constituită ca o piață deschisă participării oricărei persoane fizice sau juridice ce dorește să obțină cea mai bună marfă, la cel mai bun preț și, nu în ultimul rând, piața creanțelor este o piață cu efecte benefice asupra diminuării blocajului economic.

Toate tipurile de piețe administrate de o bursă de mărfuri sunt guvernate de principii și reguli fundamentale precum (i) transparența, prin diseminare de informații despre prețuri, volume de tranzacționare ș.a.m.d. (ii) accesul nediscriminatoriu și tratamentul echitabil acordat membrilor și, implicit clienților acestora la instrumentele tranzacționate într-un mediu organizat și reglementat, principiile concurențiale regăsindu-și mediul optim (iii) manifestarea liberă a raportului cerere și ofertă, bursa constituindu-se într-o adevărată oglindă a nevoilor și intereselor agenților economici (iv) protecția și siguranța participanților la sistem prin existența mecanismelor de garantare a tranzacțiilor.

Proiectul așa cum este realizat se pliază exact pe **Programul de guvernare** respectiv pe prevederile cuprinse în cap. 4 „Mediul de afaceri” unde se precizează „dezvoltarea piețelor financiare, **cu deosebire a burselor de mărfuri...**”, aspect reluat și la cap. 9 „Politica agricolă și de dezvoltare rurală” unde se declară „**sprijinirea dezvoltării burselor de produse agricole și lemnului**”. De asemenea noțiunea de bursă și de piață este reluată și promovată și în capitolul de politică industrială unde se enunță **organizarea unei piețe pentru valorificarea produselor miniere în condițiile unei piețe libere, deschiderea și liberalizarea pieței energiei** etc. Un accent important este pus și pe „asigurarea resurselor financiare și aprovizionarea centralelor aflate în administrarea municipalităților sau orașelor vor fi realizate **prin intermediul autorităților locale prin licitații electronice sau prin burse de mărfuri**;

Efectele benefice imediate ale aplicării proiectului s-ar resimți pe piața creanțelor. Astfel, un aspect negativ apărut în cadrul relațiilor economice din

România este reprezentat de lipsa disponibilităților bănești, a numerarului, ori a disponibilului în cont, creditorii societăților comerciale, ai societăților naționale, ori ai regiilor naționale sau autonome suferind prejudicii considerabile prin neîncasarea la timp a creanțelor. Această situație a primit o soluție de moment, prin utilizarea principiului compensării creanțelor. Deși utilă în anumite privințe, compensarea creanțelor comerciale reprezintă doar o soluție de compromis, de esența relațiilor comerciale moderne fiind circuitul marfă-bani-marfă, nu cel al schimbului direct, în natură.

Prin neîncasarea la timp a creanțelor, unii creditori ai agenților economici datornici se confruntă cu anumite greutăți, provenite în special din lipsa fondurilor bănești.

Propagat în timp și în variate ramuri ale activităților din economie, fenomenul a condus la formarea unui blocaj financiar care amenință însăși dezvoltarea economiei naționale.

Pentru deblocarea financiară a economiei, propunem tranzacționarea creanțelor comerciale într-un mediu organizat și reglementat, astfel încât să se obțină o lichiditate pentru creanțele comerciale, asigurându-se, totodată, prin intermediul structurilor pieței organizate, controlul și eficiența procedurilor.

Sistemul de tranzacționare a creanțelor prin mecanisme specifice piețelor reglementate prezintă următoarele avantaje, pe lângă cele expuse anterior:

- se bazează pe instrumente ale economiei de piață și nu pe măsuri de ordin administrativ;
- reprezintă o soluție certă pentru deblocarea economiei naționale, ce poate fi utilizată atât de sine stătător, cât și împreună cu sistemul de compensare a creanțelor, gestionat de Institutul de Management și Informatică din cadrul Ministerului Industriei și Resurselor;
- constituie un sistem stimulativ pentru atragerea în circuitul economiei a mărfurilor și a stocurilor greu vandabile, conducând la ameliorarea ciclului bani-marfă-bani;
- conduce la eliminarea unor interese personale ori a corupției din sectorul financiar;
- nu introduce mecanisme noi în cadrul legislativ, cesiunea de creanță și plata prin subrogație fiind instituții de drept în mod constant și extins utilizate, chiar de la adoptarea Codului civil român;
- creditele bancare (ce sunt în prezent utilizate pentru acoperirea necesarului de numerar, de disponibil în cont în cadrul activității zilnice a agenților economici) ar putea fi orientate în mod exclusiv către finanțarea și dezvoltarea producției și a exportului.

Un alt aspect ce susține promovarea proiectului îl reprezintă posibilitatea formării unui preț corect și real al produselor agricole, cu preponderență a cerealelor, prin crearea mecanismelor de introducere a acestora la tranzacționare pe piețele administrate de o bursă de mărfuri.

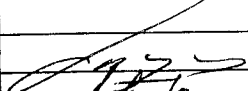
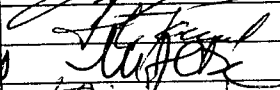
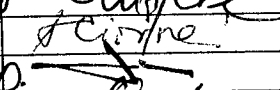
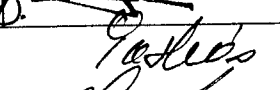
În ceea ce privește piața licitațiilor acesta va veni prin mecanismele sale în primul rând în întâmpinarea autorităților publice, a societăților naționale, a regiilor și a companiilor naționale asigurând prin sistemul pus la dispoziție de bursa de mărfuri transparență și egalitate de tratament oricărui ofertant. **Organizarea unei piețe**

specializate având ca obiect achizițiile subiectelor de mai sus se creează premisele monitorizării cheltuirii banilor publici, a monitorizării încheierii și derulării contractelor de achiziție publică.

Proiectul susține accesul liber în piață a oricărui producător sau comerciant eliminând barierele de circulație liberă a mărfurilor sau produselor tranzacționate, instituind sisteme de garanții a executării obligațiilor asumate de orice participant la sistem, indiferent de tipul de piață organizat și indiferent de marfa sau produsul tranzacționat, eliminându-se orice distorsiune care afectează concurența pe piață.

Având în vedere că Proiectul de lege privind bursele de mărfuri respectă principiile economiei de piață și este compatibil cu legislația europeană vă supunem spre aprobare includerea Proiectului de lege privind bursele de mărfuri pe agenda de lucru a sesiunii de primăvară a Camerei Deputaților.

INIȚIATORI,

Nr. crt	Numele și prenumele	Grupul Parlamentar	Semnătura
1.	VARUJAN VOSGANIAN	D.A. PNL-PS	
2.	VIOREL ȘTEFAN	P.S.D	
3.	MARIA PETRE	DA PNL-PS	
4.	SILVIA CÎRNEI	PUR	
5.	Anon Poga	D.A. PNL-PS	
6.	V. ZOLTAN FUSKA'S	USMR	
7.	OXIANA BORCEA Contint	PRM.	